

betydeligt større end ved forarbejdning af nåletræ. Det gælder uanset, om måleenheden er produktionsværdi, valutabidrag eller den beskæftigelse, der er knyttet til forarbejdningen. Det er således beregnet, at bøgens (løvtræets) samfundsmæssige beskæftigelsesmængde i dag er mindst halvanden gang større end granens pr. enhed råtræ. Samfundet har derfor en produktionsmæssig interesse i at opretholde løvskovbruget.

Med hensyn til løvskovens særlige betydning for friluftslivet kan nævnes:

Befolkningen foretrækker løvskov fremfor nåleskov, og især foretrækkes bøgen, vor nationaltræart. Ikke mindst anses løvtræer og buske i skovbryn for at være værdifulde, landskabeligt set.

Undersøgelser viser da også, at løvskoven – og især den ældre – er mere indbydende for friluftsmæssige aktiviteter end nåleskoven. Der er flere oplevelsesmuligheder i en (ældre) løvskov end i en nåleskov. Og miljøet i en løvskov opfattes sædvanligvis mere tiltrækkende og indbydende end i en nåleskov. Imidlertid har friluftslivet også ønsker om variation i skovene. Det gælder ikke alene et ønske om forskellige bevoksningsaldrer, men også om forskellige træarter, herunder både løv- og nåletræbevoksninger i skovene. En sådan variation er ikke blot til glæde for friluftslivet, men også for f.eks. dyre- og plantelivet i skovene.

Den landskabelige virkning giver løvskoven – måske især bøgeskoven – en kulturhistorisk betydning for vort land. De karakteristiske, velarrunderede skovbryn med de bagved værende høje, slanke løvtræer (søjlehaller), der stedvist strækker sig helt ud mod sund og bælt, er en betydningsfuld del af det danske landskab, som giver især bøgen sin nationale betydning.

Desuden skal det bemærkes, at der i gammel løvskov, hvor der gennem tiderne næsten ikke eller måske slet ikke har været foretaget dybgående jordbehandling, ofte er bevaret en relativ stor mængde jordfaste fortidsminder, f.eks. gravhøje, højryggede agre m.v. Og da sådanne gamle bevoksninger ofte er forholdsvis åbne, er fortidsminerne både meget synlige og let tilgængelige.

Endelig skal følgende nævnes med hensyn til løvskovens særlige betydning for naturhusholdningen:

Det er ofte påpeget, at løvskoven tit er mere artsrig end nåleskoven, og at løvskoven er et værdifuldt levested for mange dyre- og plantearter. F.eks. vil en ældre løvtræbevoksning kunne have omkring 3 gange så mange fugleindivider som en ældre nåletræbevoksning.

Det er dog af væsentlig betydning, hvordan løvskoven ser ud. Yngre løvskov vil sjældent være mere økologisk værdifuld end granskov. Det er den ældre, lysåbne løvskov, der især har de mange dyre- og plantearter.

Og her må nævnes, at helt gamle bevoksninger med træer, der er ved at gå i forfald, har en særlig naturvidenskabelig betydning. I hullerne i disse træer holder dyr til, der ikke kan leve andre steder, f.eks. hulrugende fugle, flagermus og mange sjældne insekter.

Med en løvskovstøtteordning som den, der foreslås i lovforslaget, beskyttes disse træer ikke direkte, men ordningen sigter mod, at der fortsat ved etablering af unge bevoksninger vil komme gamle træer. En egentlig beskyttelse af disse må enten ske ved at indgå en plejeaftale med ejeren efter § 20 i lovforslaget eller ved at frede efter naturfredningsloven.

Løvskovbrynene har en særlig betydning for dyre- og plantelivet. Som biotop betraget er løvskovbryn nogle af de mest artsrige i landet, og der findes dyre- og plantearter, der er særegne her.

For grundvandet kan der påvises visse fordele ved løvskov, idet der ofte siver lidt mere vand ned fra løvskov end fra nåleskov, bl.a. fordi løvskoven ikke transpirerer i den kølige del af året, sådan som den stedsegrønne nåleskov gør det.

Disse ikke sammenlignelige forhold udgør de fleste af løvskovenes samfundsmæssige værdier, som gør, at samfundet bør sikre, at løvskoven til stadighed vil have en tilpas indplacering i det samlede danske skovbrugsbillede. Problemet er, at ikke alle de nævnte samfundsmæssige værdier giver økonomisk afkast til skovejeren.

Den foreslåede tilskudsordning er formuleret på baggrund af danske undersøgelser. De viser bl.a., at tilskud til etableringen af nye løvskovbevoksninger vil give samfundet det bedste resultat på lang sigt af den investering, som samfundet under alle omstændigheder må foretage i en ordning til fremme af løvskov.

Som en foreløbig målsætning for tilskudsordningen sættes, at løvtræarealet når op på det niveau, det havde i 1923, da der var mest i nyere tid, ca. 150.000 ha. Af dette areal udgjorde løvskovarealet i privatskovene ca. 120.000 ha. Med tilskudsordningen sigtes med andre ord mod, at løvskovarealet i private skove forøges over en årrække fra de nuværende ca. 106.000 ha til ca. 120.000 ha.

Der er tale om at bevare eller forøge det samlede løvskovareal med sunde, produktive bevoksninger i alle aldersklasser, hvor betydningen for friluftslivet og naturhusholdningen fortsat kan øges,